

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

N Á L E Z

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 827/2015-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. marca 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza prerokoval prijatú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej REKEN & PARTNERS Law Firm s. r. o., Tichá 45, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Boris Reken, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 337/1990 o oprave chyby v písaní v rozsudku sp. zn. 5 C 337/1990 z 20. augusta 1990 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 337/1990 o oprave chyby v písaní v rozsudku sp. zn. 5 C 337/1990 z 20. augusta 1990 p o r u š i l základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadost'učinenie v sume 3 000 € (slovom tritisíc eur), ktoré je Okresný súd Čadca povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Čadca je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 537,62 € (slovom päťstotridsaťsedem eur a šesťdesiatdva centov) na účet Advokátskej kancelárie REKEN & PARTNERS Law Firm s. r. o., Tichá 45, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti s'ťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 827/2015-13 zo 16. marca 2015 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie s'ťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „s'ťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 337/1990 o oprave chyby v písaní v rozsudku sp. zn. 5 C 337/1990 z 20. augusta 1990 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Z obsahu s'ťažnosti vyplynulo najmä, že:

«(...) ako s'ťažovateľka týmto podľa článku 127 ústavy podávam s'ťažnosť proti porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1

dohovoru. Podľa môjho názoru v konaní o oprave chyby v písaní v rozsudku č. k. 5C 337/1990-40 vedenom na Okresnom súde Čadca došlo k neúnosným priet'ahom. (...)

Som toho názoru, že dĺžka konania ako celku od momentu vydania opravného uznesenia č. k. 5C 337/1990-54 zo dňa 28.02.2011 nie je ničím ospravedlniteľná.

Rozsudkom Okresného súdu Čadca č. k. 5C 337/1990 zo dňa 20.08.1990 (ďalej len „Rozsudok“) bolo rozhodnuté o vlastníckom práve, v ktorom som bola označená ako [REDACTED], rod. [REDACTED] (...), bytom [REDACTED]. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 07.10.1990. (...)

Dňa 07.08.2009 som požiadala Okresný úrad Čadca, katastrálny odbor (predtým Správa katastra Čadca) na základe Rozsudku o zápis parciel CKN [REDACTED] a [REDACTED], zapísaných na liste vlastníctva č. [REDACTED], nachádzajúcich sa v katastrálnom území [REDACTED], obec: [REDACTED], okres Čadca, Žilinský kraj. Okresný úrad Čadca, katastrálny odbor odmietol tento zápis vykonať z dôvodu, že v Rozsudku figuruje ako oprávnená osoba „[REDACTED] r. [REDACTED], [REDACTED]“ namiesto „[REDACTED], [REDACTED]“ a vyzval ma na doloženie opravného uznesenia, s uvedením môjho správneho mena a adresy. (...)

Listom zo dňa 07.01.2011 som na Okresný súd Čadca podala žiadosť o opravu rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 5C 337/1990 zo dňa 20.08.1990 z dôvodu, že v rozsudku č. k. 5C 337/1990 zo dňa 20.08.1990 som bola označená ako [REDACTED], bytom [REDACTED], z čoho vyplynuli problémy pri dedičstve a následnom zápise zdedeného majetku do Katastra nehnuteľností. K podanému návrhu som doložila svoj rodný list, sobášny list z roku 1979, rozsudok Okresného súdu v Bratislave zo 25.09.1986 č. k. 21 C/144/86, ktorým bolo manželstvo rozvedené, sobášny list z roku 1996, z ktorého je zrejmé, že dňa 24.08.1996 som uzatvorila manželstvo s [REDACTED], pričom sme sa dohodli užívať spoločné priezvisko „[REDACTED]“ a Potvrdenie Mestskej časti Bratislava-Petržalka o zmene názvu ulice z [REDACTED] na [REDACTED]. (...)

Okresný súd Čadca dospel k záveru, že pri vyhotovovaní písomného znenia rozsudku č. k. 5C 337/1990 zo dňa 20.08.1990 došlo k chybe v písaní, keď ma označil ako [REDACTED], rod. [REDACTED] (...), bytom [REDACTED] namiesto [REDACTED], rod. [REDACTED] (...), bytom [REDACTED], ktoré Okresný

súd Čadca opravil ako chybu v písaní podľa ustanovenia § 164 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“) Okresný súd Čadca o oprave vydal Opravné uznesenie č. k. 5C 337/1990-54 zo dňa 28.02.2011 (ďalej len „Opravné uznesenie“), ktoré do dnešného dňa nenadobudlo právoplatnosť. (...)

K chronologickému prehľadu vykonaných úkonov v prebiehajúcim konaní

Po prvé, ako som už uviedla Opravné uznesenie do dnešného dňa nenadobudlo právoplatnosť z dôvodu, že Okresný súd Čadca ho začal doručovať všetkým účastníkom konania. Súd neustanovil účastníkom konania opatrovníka a v súvislosti s doručovaním nevyužil ani možnosť postupu podľa § 48 ods. 4 O. s. p.

Po druhé, Okresný súd Čadca ma listom zo dňa 13.04.2011 vyzval, aby som zaslala správu o trvalom, resp. prechodnom pobyte mojej matky [REDAKOVANÉ], rod. [REDAKOVANÉ] (...). Tento list Okresného súdu Čadca datovaný dňa 13.04.2011 mi bol doručený až v mesiaci august 2011 spolu s výzvou datovanou 05.08.2011. (...)

Po tretie, dňa 05.08.2011 ma Okresný súd Čadca vyzval, aby som mu opätovne doručila originál rodného listu a sobášneho listu a potvrdenie mestského úradu, odkedy bývam na adrese [REDAKOVANÉ] a že totožná osoba býva na [REDAKOVANÉ] (...)

Po štvrté, dňa 15.08.2011 som Okresnému súdu Čadca zaslala odpoveď na výzvu spolu s písomnými podkladmi, ktoré požadoval. (...)

Po piate, dňa 13.06.2012 ma Okresný súd Čadca požiadal o súčinnosť v súvislosti s pobytom [REDAKOVANÉ] (...), naposledy bytom [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (...), naposledy bytom [REDAKOVANÉ]. (...)

Po šieste, na výzvu Okresného súdu Čadca som odpovedala prostredníctvom e-mailu dňa 27.06.2012.

Po siedme, v danej veci som dňa 19.09.2012 podala sťažnosť na Okresný súd Čadca z dôvodu, že Opravné uznesenie nenadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť. (...)

Po ôsme, Okresný súd Čadca preskúmal moju sťažnosť, pričom ma predsedníčka Okresného súdu Čadca upovedomila, že nemá za to, že by v danom konaní došlo k prietahom v konaní a moju sťažnosť považovala za nedôvodnú. (...)

Po deviate, dňa 18.10.2012 som podala sťažnosť na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky na prietahy v konaní. (...)

Po desiate, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky moju sťažnosť postúpilo Krajskému súdu v Žiline, o čom ma upovedomilo listom zo dňa 29.10.2012. (...)

Po jedenáste, Krajský súd v Žiline ma listom zo dňa 12.11.2012 upovedomil, že sa stotožnil s názorom predsedníčky Okresného súdu Čadca a postup Okresného súdu Čadca nepovažoval za nesprávny. (...)

Po dvanáste, na uvedené upovedomenie Krajského súdu v Žiline som reagovala listom, v ktorom som sa opätovne domáhala svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote. (...)

Po trináste, predsedníčka Krajského súdu v Žiline ma listom zo dňa 12.11.2012 upovedomila, že pokiaľ ide o riešenie otázky doručovania podľa § 48 ods. 4, § 49 ods. 3, ods. 4 O. s. p. nie je oprávnená mimo iného zaujímať žiadne stanovisko. (...)

Po štrnáste, dňa 28.11.2012 som prostredníctvom elektronického formulára podala podnet verejnej ochrankyni práv, v ktorom som sa domáhala preskúmaniu postupu Okresného súdu Čadca.

Po pätnáste, z upovedomenia verejnej ochrankyni práv sp. zn. 4290/2012/VOP zo dňa 28.03.2014 vyplýva, že výsledkami vybavenia môjho podnetu bolo preukázané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, zaručeného ustanovením čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, postupom Okresného súdu Čadca, v konaní o oprave chyby v písaní v rozsudku č. k. 5C 337/1990-40. (...)

Po šestnáste, dňa 19.06.2013 som podala opätovnú sťažnosť na Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorú Najvyšší súd Slovenskej republiky postúpil na vybavenie Okresnému súdu Čadca. (...)

Po sedemnáste, predsedníčka Okresného súdu Čadca mi vo svojej odpovedi zo dňa 02.07.2013 oznámila, že moju sťažnosť s podobným obsahom už riešila, pričom ju vyhodnotila ako neopodstatnenú a pridržiava sa svojej písomnej odpovede zo dňa 02.10.2012. (...)

O neefektívnej činnosti Okresného súdu Čadca, podľa môjho názoru, svedčí i skutočnosť, že Okresný súd Čadca doručoval Opravné uznesenie niektorým účastníkom konania viackrát, napríklad [REDAKOVANÉ] trikrát, [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a podobne. (...)

Rovnako si dovoľujeme poukázať na fakt, že Okresný súd Čadca doručoval Opravné uznesenie okrem pána [REDAKOVANÉ] aj jeho dcéram, napriek tomu, že menovaný Opravné uznesenie prevzal. Preto nevidím dôvod doručovania Opravného uznesenia dcéram [REDAKOVANÉ].

K odstráneniu právnej neistoty

Za neudržateľné a neobhájitelné považujem skutočnosť, že do dnešného dňa (do dátumu podania tejto sťažnosti) Opravné uznesenie vydané dňa 28.02.2011 nenadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť z dôvodu, že Okresný súd Čadca ho začal doručovať všetkým účastníkom konania, bez toho, že by účastníkom konania ustanovil opatrovníka alebo by využil možnosť postupu podľa § 48 ods. 4 O. s. p.

Dovoľujem si uviesť, že, podľa môjho názoru, namietané konanie o oprave chyby v písaní v rozsudku č. k. 5C 337/1990-40 vedenom na Okresnom súde Čadca nepredstavuje z hľadiska zložitosti veci a dokazovania vec, ktorú je možné považovať za právne a fakticky zložitú, naopak, ide o veľmi jednoduchú vec, rovnako po skutkovej ako i právnej stránke.

Primerané finančné zadosťučinenie

Taktiež si dovoľujem uviesť, že v dôsledku dlhotrvajúceho konania o oprave chyby v písaní v rozsudku č. k. 5C 337/1990-40 vedenom na Okresnom súde Čadca sa dlhodobo (trvalo) nachádzam v stave právnej neistoty. Žiadam o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 5 000 € a to i z dôvodu, že počas tejto neúnosnej doby konania Okresný úrad Čadca, katastrálny odbor nemôže zapísať môj zdedený majetok do Katastra nehnuteľností. Z uvedeného dôvodu nemôžem so svojim majetkom nijako hýbať, teda predať ho, darovať a podobne.

Ako sťažovateľka opierajúc sa o uvedenú argumentáciu žiadam ústavný súd, aby prijal podľa ustanovenia § 25 ods. 3 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, na ďalšie konanie moju sťažnosť a po vykonaní dokazovania vo veci rozhodol a vydal nasledovný navrhovaný NÁLEZ:

Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd v konaní o oprave chyby v písaní v rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 5C 337/1990-40, porušené bolo.

Okresnému súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 5C 337/1990-40 sa prikazuje konať bez zbytočných prietahov.

██████████ sa priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 5 000 € (slovom päťtisíc eur), ktoré je povinný Okresný súd Čadca vyplatiť sťažovateľke do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľke ██████████ náhradu trov právneho zastúpenia, ktorá je splatná do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet právneho zástupcu sťažovateľa(...)»

3. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedníčkou, listom sp. zn. Spr 105/16 z 25. januára 2016 a právny zástupca sťažovateľky stanoviskom k vyjadreniu okresného súdu z 8. februára 2016.

3.1 Predsedníčka okresného súdu uviedla tieto skutočnosti:

„V zmysle Vašej žiadosti doručenej súdu dňa 20. januára 2016 zasielam nasledovné:

- 2.1.2011 - návrh na vydanie opravného uznesenia - osobných údajov ██████████

- 2.2.2011 - spis pridelený na konanie JUDr. Plichtíkovej Anne

- 28.2.2011 - vydané opravné uznesenie (doručované všetkým účastníkom konania -určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti)

- 13.4.2011 - žiadané úmrtne listy (odporcovia a, b, c, d, e, f, g, h, i, j a k zomreli), sudkyňa nariadila zistiť v dedičskej kancelárii dedičov, zisťoval sa pobyt neznámych odporcov, po tomto zistení im bolo predmetné uznesenie doručené

- opravné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 30.12.2015, vec je právoplatne skončená

Vzhľadom na zistené skutočnosti mám za to, že súd uskutočňoval procesné úkony smerujúce k vydaniu rozhodnutia plynule a sťažnosť považujem pokiaľ sa týka časového aspektu za nedôvodnú.

Súhlasím s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania.“

3.2 Právny zástupca sťažovateľky v reakcii na uvedené vyjadrenie okresného súdu poukázal na tieto relevantné skutočnosti:

„(...) Z vyššie uvedeného vyjadrenia vyplýva len chronologické usporiadanie úkonov, ktoré odporca v konaní vykonal. Odporca ďalej konštatoval, že uskutočňoval procesné úkony, smerujúce k vydaniu rozhodnutia plynule a sťažnosť považuje z časového aspektu za nedôvodnú. S týmto tvrdením nesúhlasíme a pridržiavame sa tvrdení uvedených v pôvodnej sťažnosti. Rovnako trváme na tom, aby Ústavný súd priznal sťažovateľke primerané finančné zadostučinenie a rozhodol o náhrade trov právneho zastúpenia tak, ako je uvedené v sťažnosti.

Zároveň súhlasíme s tým, aby Ústavný súd rozhodol bez ústneho pojednávania.“

4. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 5 C 337/1990 o oprave chyby v písaní v rozsudku sp. zn. 5 C 337/1990 z 20. augusta 1990:

Dňa 7. januára 2011 bola okresnému súdu doručená žiadosť sťažovateľky ([REDACTED], pozn.) o opravu rozsudku Okresného súdu Čadca sp. zn. 5 C 337/1990 z 20. augusta 1990 z dôvodu, že v uvedenom rozsudku bola označená ako „ [REDACTED]“.

Dňa 2. februára 2011 bola vec opatrením predsedníčky súdu pridelená „na vykonanie procesného úkonu“ sudcovi JUDr. Kajetánovi Kičurovi.

Dňa 28. februára 2011 okresný súd uznesením č. k. 5 C 337/1990-54 vykonal opravu svojho rozsudku sp. zn. 5 C 337/1990 z 20. augusta 1990 z „*dôvodu chyby pri písaní*“. Uvedené opravné uznesenie však do 30. decembra 2015 nenadobudlo právoplatnosť, pretože nebolo doručené všetkým účastníkom konania, pretože za viac ako 20 rokov od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Čadca sp. zn. 5 C 337/1990 z 20. augusta 1990 mnohí účastníci zomreli, resp. sú aj na neznámom mieste.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu vo veci „*o oprave chyby v písaní v rozsudku sp. zn. 5 C 337/1990 z 20. augusta 1990*“ v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 337/1990 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a jej práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov(...)

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná(...)

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka opravného konania, nebola a ani nemohla byť závislá od právnej alebo skutkovej zložitosti veci. Ústavný súd ďalej konštatuje, že doručovanie opravného uznesenia okresného súdu (č. k. 5 C 337/1990-54 z 28. februára 2011) po viac ako 20 rokov od právoplatnosti opraveného rozsudku (sp. zn. 5 C 337/1990 z 20. augusta 1990), a to 41 účastníkom konania, resp. ich právnym nástupcom, možno považovať za skutočne zložitú. Túto skutkovú zložitosť však treba pripísať na vrub okresnému súdu, ktorý zapríčinil svojou nesústredenou činnosťou, že v napadnutom konaní vôbec muselo dôjsť k vydaniu opravného uznesenia.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom, teda neprimeraná dĺžka napadnutého konania nebola vyvolaná správaním sťažovateľky.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu a predovšetkým poukazuje na to, že ak doručovanie rozhodnutia o oprave právoplatného rozhodnutia trvá tak dlho, ako to bolo v danej veci, teda viac ako 4,5 roka, možno to už len na základe posúdenia tohto neprimeraného obdobia považovať za nezlučiteľné s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou tiež pripomína, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna (nesústredená) činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (napr. IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09).

Nemožno mať pochybnosti o tom, že doručovanie predmetného rozhodnutia o oprave rozsudku účastníkom konania bolo neefektívne, a to najmä z dôvodu, že okresný súd neustanovil účastníkom konania riadne a včas opatrovníka a v súvislosti s doručovaním nevyužil ani osobitné spôsoby doručovania podľa § 48 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku. Uvedená nesústredená a neefektívna činnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože takmer 4,5 roka trvalo odstránenie právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka počas napadnutého opravného súdneho konania nachádzala, čo je v rozpore so základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy a dohovoru (pozri napr. I. ÚS 41/02). K uvedenej nečinnosti, a teda k zbytočným priet'ahom pritom nedošlo v dôsledku správania účastníkov, ale v dôsledku postupu súdu. Ústava pritom v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci - a teda vykonanie spravodlivosti - bez zbytočných priet'ahov.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. Vzhľadom na to, že 30. decembra 2015 predmetné opravné uznesenie okresného súdu nadobudlo právoplatnosť, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto ústavný súd návrhu sťažovateľky v tejto časti nevyhovel (bod 4 výroku nálezu).

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka požadovala priznať finančné zadosťučinenie v sume 5 000 € najmä s odôvodnením, že *„počas tejto neúnosnej doby konania Okresný úrad Čadca, katastrálny odbor nemôže zapísať môj zdedený majetok do Katastra nehnuteľností. Z uvedeného dôvodu nemôžem so svojim majetkom nijako hýbať, teda predať ho, darovať a podobne.“*

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľku. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti a s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky považuje za primerané vo výške 3 000 €. Ústavný súd pritom prihliadol aj na to, že predmetné opravné uznesenie medzičasom nadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a spísanie ústavnej sťažnosti zo 4. marca 2015 a písomné stanovisko k vyjadreniu okresného súdu z 8. februára 2016). Za dva úkony vykonané v roku 2015 patrí odmena v sume dvakrát po 139,83 € a režijný paušál dvakrát po 8,39 € a za jeden úkon vykonaný v roku 2016 patrí odmena v sume 143 € a režijný paušál 8,58 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú sumu 448,02 €, ku ktorej bolo treba pripočítať 20 % DPH, teda sumu 89,60 €, t. j. trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú celkove sumu 537,62 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľky rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. marca 2016